

Mødet genoptaget kl. 16.

Forhandlingen genoptoges.

Formanden:

Vi går nu til anden runde, hvor taletiden for ordførerne er 8 minutter. Jeg beder de ordførere, der ønsker ordet i anden omgang, om at melde sig, så de kan få ordet i den vante rækkefølge.

Ordføreren for forespørgerne (*Kurt Brauer*) (SF):

Om ministerens smil. Jeg klagede jo i mit første indlæg over, at ministeren ikke udviste sin sædvanlige lattermildhed, og jeg synes også, ministeren gav mig et nogenlunde godt argument, som hr. Erik Andersen fra ministerens parti måske burde lytte efter, nemlig den karakter af latterlighed, som antallet af danske fly må have, når man ser dem i sammenligning med, hvor mange fly stormagterne, supermagterne, er i besiddelse af. Jeg tror, man i publikationen *Military Balance* fra Institute of Strategic Studies regner med, at USA i 1973-74 er i besiddelse af 8.000 kampfly af denne kaliber, mens Sovjetunionen er i besiddelse af 11.000, og hver for sig kompenserer de dem, de synes de mangler, med raketter osv. Jeg synes ligesom forsvarsministeren, at der her i Danmark er tale om et latterligt antal, men jeg må indrømme, at smilet stivner, når man ser på prisen, når man ser på de ting, der kan følge med, og som jeg synes er kommet frem tidligere her i debatten.

Hr. Søgaard mener, der har været tale om en åbenhed her i denne debat, men jeg må nu alligevel sige, at der er ikke åbenhed nok. Jeg mener, at hvis man virkelig ville have demonstreret en åbenhed, så havde man gjort det naturlige i sådan en sag, så havde man fremsat et forslag til folketingsbeslutning om, at disse forhandlinger burde indledes; så kunne vi her i denne sal i fuld offentlighed komme til at diskutere med hinanden, om den sikkerhedspolitiske situation er til stede, som gør det rimeligt at indlede en forhandling om købet af disse mange dyre fly. Det havde været åbenhed. Jeg må altså stadig fastholde, at jeg ikke er tilfreds med den grad af åbenhed, der har været om dette problem.

Jeg kunne godt lide, om hr. Søgaard havde lyttet lidt til hr. Bilgrav-Nielsen, eventuelt lånt manuskriptet. Det er et manuskript til en tale, som en belgisk socialdemokrat ville have holdt den, som hr. Gert Petersen var inde på, det er et manuskript, som danske socialdemokrater burde læse grundigt. Hr. Bilgrav-Niensens tale er meget, meget begrænset i forhold til den tale, jeg må holde om disse ting, men hvis man vil demonstrere åbenhed, hvis man vil demonstrere, at man er en søgende socialdemokratisk sjæl, så er det taler af den art, man må holde, så er det et studium og en opklaringsmanøvre det danske socialdemokrati må foretage i et forsøg på at lære af sine kolleger i Belgien.

Jeg synes, hr. Søgaard sagde noget om, at socialdemokratiet ikke har taget stilling til disse flykøb. Det har forsvarsministeren også været inde på. Det kan jeg ikke rigtig forstå, for hr. Søgaard siger næsten hak i hæl med den påstand om, at socialdemokratiet ikke har taget stilling til flykøbene, at der er ikke noget, der tyder på, at vi inden for en overskuelig fremtid bør ændre vor sikkerhedspolitik. Så må jeg holde med hr. Steen Folke i, at denne sag er altså afgjort; også når man hører de øvrige forligspartiets udtalelser — bortset fra det radikale venstre — så ser det ud, som om der er et temmelig magtfuldt flertal bag denne påstand, og så bliver forbeholdet lidt illusorisk. Jeg synes i grunden, det er lidt kedeligt gjort over for forsvarsministeren, der så firkantet hamrede ud heroppefra, at der ikke er truffet nogen beslutning, at stå op og sige, at i overskuelig fremtid sker der i hvert fald ikke noget med hr. Søgaards opfattelse. Der er et strids spørgsmål dér, som jeg kunne tænke mig skulle afgøres blandt de socialdemokratiske medlemmer af det høje ting.

Hr. Arne Christiansen talte i hvert tilfælde ikke om et eventuelt køb. Her blev det meget stærkt slået fast, at der var tale om et køb.

Hr. Arne Christiansen var den første, som greb fat i min påståede sammenligning af den efter omstændighederne pacifistiske forsvarsminister, vi har. Jeg håber ikke, forsvarsministeren tager det som andet end en kompliment, sådan er det ment, når jeg siger det. Efter omstændighederne har vi en pacifistisk forsvarsminister her til lands, ef-